

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

24. maj 2023

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 205 til FIU alm. del af 17. maj 2023

Spørgsmål

Vil ministeren oversende sit talepapir fra samrådet den 17. maj 2023 om Økonomisk Redegørelse, jf. FIU alm. del - samrådssp. H?

Svar

Talepapir til samråd 17. maj 2023 er vedlagt i bilag 1.

Det bemærkes, at det talte ord gælder.

Med venlig hilsen

Stephanie Lose
Fungerende økonomiminister

Bilag 1 – Økonomiministerens talepapir til samråd i FIU den 17. maj 2023

Tak fordi jeg i dag må komme og redegøre for Økonomisk Redegørelse.

Det er ikke længe siden, vi sad her sidst og drøftede en Økonomisk Redegørelse. Og lad mig sige det med det samme: Konklusionerne har ikke ændret sig det store. Nye nøgletal har bestyrket vores forventning om, at dansk økonomi er på vej mod en blød landing. Men det var ikke givet, at det ville gå sådan.

Ruslands invasion af Ukraine fik, ud over de ubegribelige menneskelige konsekvenser, hurtigt store virkninger for den globale økonomi. I efteråret nåede inflationen det højeste niveau i 40 år i mange vestlige lande.

Det var endnu et stød til økonomien i en tid, hvor den hurtige genopretning efter coronapandemien fortsat var i gang, og et inflationspres i forvejen var ved at bygge op.

De stigende priser har udhulet husholdningernes købekraft. Kombineret med markante pengepolitiske stramninger har det ført til en opbremsning i den økonomiske udvikling på tværs af lande.

Også herhjemme bremsede store dele af økonomien op sidste år. Husholdningerne holdt igen på forbruget, og på boligmarkedet faldt salget og priserne, blandt andet som følge af de højere renter.

Vi må forvente, at stilstanden i økonomisk aktivitet vil fortsætte ind i 2023. Det skyldes blandt andet, at den

fulde effekt af de høje renter først forventes at slå igennem på boliginvesteringerne og erhvervsinvesteringerne i år.

Derudover vil afmatningen i den globale økonomi fortsat påvirke danske virksomheders eksportmuligheder.

Meget peger dog på, at det kun er en mild afmatning, vi står over for.

Inflationen er på vej ned. Energipriserne ligger nu lavere end før Ruslands invasion af Ukraine.

Forstyrrelser af de globale forsyningskæder er også mindre nu, efter at Kina opgav sin nulcovidpolitik i december.

I takt med at inflationen er aftaget, er der sket en bedring i både forbruger og erhvervstilliden fra det lavpunkt, som de nåede i efteråret, og hvor der var frygt for, at tilbageslaget kunne blive alvorligt.

Selvom virksomhedernes eksportmuligheder rammes af opbremsningen i udlandet, er eksporten i Danmark mere robust end i mange andre lande. En stor del af dansk eksport udgøres af fx medicinal og fødevarerprodukter. Efterspørgslen på disse er mindre følsom over for konjunkturudsving og påvirkes dermed i mindre grad af modvind i udlandet.

Hovedscenariet i vores nye prognose er, at vi får en blød landing. Vi forventer blandt andet, at husholdningernes forbrug vil stige igen, i takt med at inflationen

falder yderligere, og tilliden stiger. I prognosen forventer vi, at inflationen aftager fra knap 8 pct. sidste år til omkring 4 pct. i år og falder yderligere til 3 pct. næste år.

Særlige forhold er også på spil i dansk økonomi. Mens opbremsningen i efterspørgslen viste sig i aktiviteten i resten af erhvervene, var der sidste år fuld fart på i medicinalindustrien. Fremgangen inden for medicinalindustrien var afgørende for, at dansk økonomi som helhed voksede i slutningen af 2022, mens aktiviteten stagnerede eller decideret faldt i andre lande.

Det fortsat høje produktionsniveau har givet anledning til en opjustering af skønnet for væksten i BNP i 2023 til 0,6 pct. fra 0,2 pct. i marts. Og næste år forventer vi, at væksten stiger til omkring halvanden procent.

Arbejdsmarkedet virker indtil videre bemærkelsesværdigt robust. Det afspejler formentlig, at arbejdsgiverne er tilbageholdende med at afskedige efter en periode med stor mangel på arbejdskraft. I de fleste erhverv har produktiviteten således været faldende det seneste års tid.

Vi forventer, at opbremsningen i efterspørgslen fra husholdningerne og udlandet efterhånden også omsættes til en mere afdæmpet efterspørgsel på arbejdskraft og et fald i beskæftigelsen.

Samlet forventer vi et fald i beskæftigelsen på 22.000 personer fra 2022 til 2024. Men beskæftigelsen er aktuelt meget høj, så den ventes fortsat at ligge over det strukturelle niveau, og tilsvarende ventes ledigheden at ligge under det strukturelle niveau.

Arbejdsmarkedet ventes altså at forblive stramt, og vi regner med en vis grad af mangel på arbejdskraft på dele af arbejdsmarkedet.

Her i foråret er der blevet indgået centrale overenskomstaftaler med et bredt flertal. Det er med til at sikre en stabil udvikling på arbejdsmarkedet

Usikkerheden er dog fortsat stor på andre områder. Blandt andet vil træghed i tilpasningen af inflationen kunne påvirke købekraft og renter. Vi har også set uro på de finansielle markeder som følge af bankproblemer i udlandet.

Inflationen er den største udfordring for dansk økonomi lige nu. Samtidig ligger den økonomiske aktivitet også på et højt niveau. Det ansvarlige er derfor, at vi med et bredt flertal vedtog en stram finanslov for 2023.

Samlet set strammer vi finanspolitikken markant i 2023 svarende til en finanseffekt på 0,9 procentpoint. Det er nemlig vigtigt, at vi ikke skubber på inflationen.

Danmark har et godt udgangspunkt til at tilrettelægge vores finanspolitik, både nu, hvor der er pres på økonomiens ledige ressourcer, og i den afdæmpning, der

tegner sig forude. Det skyldes blandt andet, at de offentlige finanser overordnet er sunde – med solide overskud og lav gæld.

Overskuddet på den faktiske offentlige saldo var på godt 3 pct. af BNP i 2022. Det var det højeste offentlige overskud blandt EU-landene. Og der er også udsigt til overskud i år og næste år. Det gælder også på den strukturelle saldo.

Samtidig er den danske ØMU-gæld blandt EU's laveste og forventes at forblive lav de kommende år. Og Danmark har en offentlig nettoformue, fordi vi har flere finansielle aktiver end passiver.

Til slut er der grund til at hæfte sig ved, at vi trods modvind fra udlandet har en tilpasningsdygtig økonomi uden væsentlige ubalancer.

En periode med mere afdæmpet vækst, men fortsat med beskæftigelse på et meget højt niveau og lav ledighed, er udtryk for en fornuftig økonomisk udvikling, som lægger et godt spor for økonomien på lidt længere sigt.

Baggrunden for, at dansk økonomi står godt, er de mange reformer, som ansvarlige regeringer fra begge sider af folketinget har gennemført de seneste årtier.

Det spor skal vi fortsætte i. Det er derfor, vi som regering holder fast i at lave reformer.

Vi har vigtige prioriteter i forhold til sikkerhed, forsvar, skat, grøn omstilling og velfærd.

Tak for ordet.